

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 5

Gorica - četrtek 31. januarja 1957 - Trst

Posamezna številka L. 30

Ob 70-letnici nadškofa msgr. Ambrosi-ja

Dne 29. jan. 1957 je msgr. Hijacint AMBROSI, nadškof in metropolit goriški, obhajal svoj sedemdeseti rojstni dan in peto obletnico prevzema pastirovanja v goriški nadškofiji.

Slovenski duhovniki in verniki izražajo ob tej priliki prevzvišene mu g. nadškofu priskrbe čestitke in voščila in mu zagotavljajo svojo zvestobo in vdanost. Zahvaljujoč se mu za vse duhovne in materialne dobrote, ki jih je v tem petletju izkazal našemu ljudstvu, prosimo neskončnega Boga, da ga ohrani še veliko let na stolici goriških nadškofov in da bogato blagoslovi vse njegovo delo.

Po volitvah na Poljskem

V zvezi s poljskimi volitvami so se pojavili nekateri glasovi, češ kako so bili poljski katoličani pametni, in kako so »napredni«, ker so glasovali za komunističnega Gomulko. V življenju in v logiki je že tako, da je treba postaviti vsako stvar jasno na svoje mesto. O poljskih volitvah moramo najprej reči, da niso bile svobodne, ako pojem svoboda še kaj pomeni. Dovoljena je bila ena sama lista, in sicer lista tako imenovane »narodne fronte«. Na njej so bili komunistični kandidati in kandidati njihovih zaveznikov iz okrajne kmetijske in demokratske stranke,

na repu pa še nekateri nestrancarji. Katoličani samostojno niso mogli nastopiti. Tu je prva omejitev svobode, da si je res, da so se volivci lahko izrekli za neodvisne kandidata, ki pa jih je bilo le 25% in so morali imeti odobritev komunistov, da so jih sploh sprejeli na listo. Omejitev svobode pa je bila še večja. Poljsko ljudstvo je bilo postavljeno pred usodno izbiro: da glasuje za Gomulko, ki je vsaj delno omilil komunistični režim in skuša odpraviti sovjetsko vmešavanje v poljske zadeve, ali pa glasuje proti Gomulki ter ustvari v državi zmedo,

ki bi jo takoj izkoristili Sovjeti, da bi naredili iz Poljske isto, kar so naredili iz Madžarske. Poljski katoličani so glasovali za Gomulko, ker so videli v njem manjše zlo, ker so upali s tem izgnati sovjetsko šapo iz svojega narodnega doma in komunizem omiliti, v kolikor je v danih razmerah mogoče, ne pa ga podpreti. Radi bi se komunizma otresli, ne pa si ga vnovič nakopali na glavo. Če gledamo na njihovo odločitev s tega vidika, lahko mirno rečemo, da je bila pametna in napredna.

Pri nas pa bi nekateri ljudje hoteli dati tem dogodkom drugačno tolmačenje, češ poljski katoličani so pokazali, da je sodelovanje s komunisti kot tako pametno in napredno. Katoličani, ki živimo v svobodi, moramo storiti vse, da komunizem naše svobode ne uniči, in se odločno boriti proti njemu zdaj, ko so dogodki na Poljskem in Madžarskem vsemu svetu odprli oči, saj so se mu najodločneje uprli pred vsem delavci. Mi ne smemo sami prostovoljno lesti v nesrečo, da bi se je morali potem »pametno« in »napredno« otepati, kot morajo delati danes poljski katoličani, ki pa seveda te nesreče niso sami zakrivali. Za nas je pameten in napreden boj proti brezbožnemu komunizmu, ki je uničil vero in svobodo tolikšnih narodov in jih je nazadnjaško poglaj tudi v gospodarsko bedo.

Nasser se je zameril

Znano je, da so Amerikanci Nasserja precej šteli tudi potem, ko je podprl Sueški prekop in med britansko-francoskim napadom. Zdaj, ko so v Washingtonu proglasili tako imenovano Eisenhowerjevo doktrino za Srednji Vzhod, ki naj prepreči, da bi se na tem področju zasidral komunizem, jih je začel Nasser ostro napadati. To je bilo tudi Washingtonu dovolj in ameriško časopisje je že začelo imenovati egiptovskega diktatorja »faraončka« in »hitlerčka«. Pričakovati je, da bodo Amerikanci odslej precej ostro prijemali Nasserja.

ZDA in Srednji Vzhod

Na Srednjem Vzhodu so doslej izjavile Libanon, Turčija, Irak, Perzija in Pakistan, da sprejemajo novo Eisenhowerjevo politiko za Srednji Vzhod. Saudova Arabija, Egipt in Sirija so na skupnem sestanku nastopile proti Eisenhowerjevi politiki, niso pa do konca zaloputnile vrat z izjavo, da čakajo nadaljnja pojasnila. Te dni je v Združenih državah na obisku arabski kralj Ibn Saud, ki se pogaja z ameriško vlado o raznih zadevah Srednjega Vzhoda. Mož je odvisen od Amerike zaradi petroleja, od katerega njegova država živi. Tudi mu ni preveč všeč sumljivo egiptovsko in sirsko bratstvo s komunističnim taborom in zato si v Washingtonu precej obetajo od razgovorov z Ibnom Saudom.

Poraz komunistov

V Parizu so imeli v nedeljo že drugič nadomestne volitve, ker je umrl prejšnji poslanec, pripadnik radikalov. Zmagal je neodvisnež Tardieu, ki je dobil 170.000 glasov. Zanimivo je, da sta bila potolčena kandidata skrajne desnice Poujade, ki je dobil le 19.000 glasov in komunistični kandidat, ki je dobil v tem večini delavskem delu mesta le 72.000 glasov, medtem ko je imel komunistični kandidat pri prejšnjih volitvah 120.000 glasov. Komunisti so torej tukaj zgubili kar 50.000 glasov, kar je predvsem posledica madžarskih dogodkov.

Amerikanci se otepajo Tita

»Katoliški glas« je že zadnjič poročal, da je ameriški dnevnik »Daily News« protestiral proti nameravanemu Titovemu obisku v Združenih državah in da je republikanski senator O'Konski celo izjavil, da odstopi kot senator, če stopi Tito na ameriška tla. Tudi z drugih strani so prihajali protesti na ameriško vlado. Ta je skušala opravičiti pred javnostjo svoj korak z diplomatskimi razlogi: Če bomo Tita lepo sprejeli, je odgovarjala, bodo tudi drugi podložniški narodi videli, da lahko računajo na našo pomoč, ako se odločijo za »narodni komunizem« tovskega kova, ki ga je proglasila Moskva za krivoverstvo. A nič ni zalego. Oglasili so se še člani ameriškega kongresa. Republikanski senatorji in poslanci so sestavili posebno spomenico na predsednika Eisenhowerja, v kateri ga pozivajo, naj Tita ne povabi na uradni obisk v Združene države. Če mu je vabilo morda že poslal, naj ga prekliche. Med temi parlamentarci je tudi voditelj demokratske večine v predstavniki zbornici Mac Cormack. V svoji spomenici pravijo senatorji in poslanci, da bodo milijoni dobro mislečih ljudi v Ameriki vznemirjeni, ako pride v Združene države maršal Tito, ki se je pri ameriškem ljudstvu osovražil in se naredil nepriljubljenega, ker je komunistični diktator Jugoslavije, ker preganja

vero in kardinala Stepinea, ker je dal sestreliti pet ameriških letalcev in je vrnil Kadarju madžarske begunce, ki so se zatekli v Jugoslavijo, da bi se izognili zaporu in smrtni obsodbi. Poslanci in senatorji so celo zagrozili, da bodo prekinili zasedanje kongresa tako dolgo, dokler bo Tito v Ameriki. Kaj takega se v zgodovini Združenih držav še ni zgodilo. Vsekakor je vlada v velikih škripih in ne ve, kaj naj stori. Da bi ljudi potolažila, je obljubila, da bi takoj za Titom povabila v Združene države generala Franka, a ljudje se s tem verjetno ne bodo dali potolažiti, ker so proti vsaki obliki diktature.

Po zadnjih poročilih iz Jugoslavije misli maršal Tito zaradi »proti-jugoslovanske gonje« odpovedati svoj obisk v ZDA.

Čuenlaj in Nehru

Predsednik kitajske vlade Čuenlaj se je med povratkom iz Moskve ustavil v indijski prestolnici, kjer je imel dolge pogovore z Nehrujem. Poročila pravijo, da bi morala na koncu pogovorov objaviti posebno izjavo o skupni miroljubni politiki v Aziji. Tu pa se je nekaj zataknilo. Moralo je biti nekaj res hudega, če se je ojunčil in odklonil podpis te izjave celo Nehru, ki silno pazi,

da ne užali rdečih mogočnikov. Ta dogodek razlagajo zahodni diplomati takole: Ko je šel Čuenlaj v Moskvo, Varšavo in Budimpešto, se je oglasil pri Nehruju. Domenila sta se med drugim, naj bi Čuenlaj sporočil Moskvi nezadovoljstvo azijskih narodov nad sovjetskim krvavim nastopom na Madžarskem. Rdeči kitajski prvak pa je storil ravno obratno. V Moskvi je odobril sovjetski nastop na Madžarskem, češ da je bil potreben za »ohranitev solidarnosti socialističnega tabora«, ki ga skušajo nasprotniki razbiti. Ko se še ni posušilo črnilo njegovega podpisa na izjavi, ki hvali Sovjete, ker so se krvavo vmešavali v notranje zadeve madžarskega naroda in uničili njegovo neodvisnost, je hotel, naj bi Nehru skupno z njim podpisal izjavo o miroljubni politiki, o ščitenju svobode malih narodov ter o nevmešavanju v njihove notranje zadeve. To je bilo tudi za Nehruja preveliko hinavstvo. In zato je odklonil svoj podpis na tej izjavi.

Časopisje v Italiji

Računajo, da kupi v Italiji vsak deseti prebivalec vsak dan svoj dnevnik. To je zelo nizko število v primeri s prebivalci anglosaškega imperija. Trenutno tiskajo v Italiji 105 dnevnikov v pet milijonski nakladi. Od teh jih tiskajo 60% v severni, 25% v srednji in 15% v južni Italiji in na otokih. Krajevne dnevnike tiskajo v 8 do 10 tisoč izvodih, medtem ko dosežejo dnevniki, ki so razširjeni po vsej Italiji, tudi do 400 tisoč izvodov.

POJASNILO

Ker smo uvodnik »Naše vrednote« z dne 17. januarja zaključili s pozivom NL, naj se rajši obrača na komuniste ter jih skuša pridobiti za demokratske ideale, kakor pa da zavaja naše ljudi v komunizem, se je uredništvo čutilo prizadeto. Zato je dne 24. januarja objavilo članek »Bodite pošteni in resničoljubni«, v katerem trdi, da je ta naša sodba neresnična in zato obrekovanje. Z ozirom na to odgovarjamo:

1. Urednikom NL je dobro znano, zakaj pokojni urednik KG Stanko Stanič ni hotel sprejeti njihovega sodelovanja pri KG; zavedal se je, da bi pogoji, ki so jih stavili, vodili do tihega, a dejanskega sodelovanja z jugoslovanskim komunizmom.

2. Nastanek in vse pisanje obnovljenega NL, od njegovega začetka do danes, pričata, da je njegov namen, rušiti pri slovenskih demokratih in katoličanih posebej, enodušen odpor do jugoslovanskega komunizma ter gojiti prikrite simpatije do Titovega režima.

3. Pisanje NL in nastopi njegovih pristašev ob zadnjih volitvah na Primorskem in zlasti Tržaškem vse to še bolj živo potrjujejo. Zato smo vedno bili mnenja, da se tudi za stalnimi in tako krčevitimi pozivi NL po skupnem nastopu vseh Slovencev brez razlike ob raznih priložnostih skriva ista težnja, oživiti nekdanjo OF oziroma SIAU, samo v novi obliki. »Timeo Danaos et dona ferentes«, so rekli Trojanci. Mnenja smo, torej, da so pozivi NL le trojanski konj.

Za zdaj dovolj. Če pa NL želi, mu v bodoče prinesemo še novih dokazov.

Z ozirom na vse to ne moremo prav nič preklicati ali popraviti, kar smo zapisali na račun NL, temveč samo potrditi, da je pisanje NL zelo nevarno za naše demokratsko in katoliško gibanje na Primorskem.

Uredništvo

RESOLUCIJA

Gospodu predsedniku republike
Gospodu predsedniku senata
Gospodu predsedniku poslanske zbornice
Gospodu predsedniku ministrskega sveta
Gospodu ministru za javno šolstvo

R I M

Zastopniki podpisanih političnih skupin, sindikatov slovenskih šol, in osrednjih kulturnih ustanov, so zbrani na širšem posvetu v Trstu dne 17. januarja 1957 sprejeli naslednjo

RESOLUCIJO:

Slovenska javnost je obveščena o zakonskem osnutku, ki naj bi urejal slovensko šolstvo na Goriškem in Tržaškem. Ta osnutek je vlada že sprejela 28. decembra 1956 in ga tako pripravila za razpravo in sprejem v parlamentu.

Zastopniki podpisanih skupin ugotavljajo, da ta osnutek ni v skladu z duhom in načeli splošne deklaracije o človeških pravicah, z ustavo italijanske republike in posebno še z londonskim sporazumom, ter zahtevajo, da se pri osnutku upoštevajo spodaj navedena načela:

1. Da se ustanove v duhu čl. 6 italijanske ustave državne šole s slovenskim učnim jezikom povsod tam, kjer obstaja slovenska narodna manjšina.

2. Da se ohranijo samostojne obstoječe šole s slovenskim učnim jezikom ne samo na Tržaškem, ampak tudi na Goriškem.

3. Da je vpis v šole s slovenskim učnim jezikom svoboden, brez posebnih prošelj in izjav o rabi jezika in etnični pripadnosti.

Vpis v šole s slovenskim učnim jezikom se mora vršiti na isti način kot se vrši v šole z italijanskim učnim jezikom vseh vrst in stopenj.

4. Da se k sestavljanju učnih programov pritegnejo tudi slovenski šolniki.

5. Da mora vodstvo, učno, upravno in postrežno osebje šol s slovenskim učnim jezikom popolnoma obvladati slovenski jezik.

Vodstvo in učno osebje za osnovne šole mora dovršiti učiteljske s slovenskim učnim jezikom; za srednje šole pa vsaj višjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom, razen osebja, ki že službuje na teh šolah.

Da se osnovne in srednje šole na Goriškem in Tržaškem zakonito na osnovi številčnega stanja razredov zadnjih dveh let, to je v šolskih letih 1954-55 ter 1955-56.

7. Da se ustanovi v splošnem državnem staležu posebni stalež osebja osnovnih in srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Goriškem in Tržaškem.

Za vpis v ta stalež lahko zaprosijo vsi tisti, ki so že v seznamu stalnega osebja in so že dodeljeni za službovanje na šole s slovenskim učnim jezikom.

Vse poverjeno in nadomestno osebje, ki že službuje na šolah s slovenskim učnim jezikom vsaj 5 (pet) let in je ocenjeno z oceno »valentec«, pa naj doseže vpis v ta seznam na podlagi doseženih naslovov.

Za vsa ostala prosta mesta pa naj se razpišejo posebni natečaji pred komisijami, ki obvladajo slovenski jezik.

Za osebje, ki že službuje vsaj 5 (pet) let na šolah s slovenskim učnim jezikom, naj se ne postavljajo starostne meje ob razpisu natečajev po naslovih.

Vpis v ta seznam naj imajo pravico tudi vsi tisti, ki se lahko poslužujejo člena 8 Londonskega sporazuma.

Prav tako naj se določijo stalna mesta upravnega in postrežnega osebja, katero vzdržuje država.

Za vse slovenske šole v Italiji naj se ustanovi pri šolskem skrbništvu v Trstu šolski oddelček, ki mu načeljuje slovenski funkcionar, ki mora imeti v zadevah slovenskih šol iste kompetence kot jih ima šolski skrbnik za šole z italijanskim učnim jezikom.

Trst, 21. januarja 1957.

To resolucijo so vse slovenske organizacije v zamejstvu poslane zgoraj navedenim osebnostim.

NAŠ TEDEN V CERKVI

3. 2. nedelja, 3. po Razgl.: sv. Blaž, šk.m.,
4. 2. ponedeljek: sv. Andrej Korziški
5. 2. torek: sv. Agata, d. m.
6. 2. sredo: sv. Tit, šk. m., sv. Doroteja,
d. m.
7. 2. četrtek: sv. Romuald, o.
8. 2. petek: sv. Juvencij, šk.
9. 2. sobota: sv. Ciril Aleks., šk.

*

SV. AGATA, devica, je bila mučena pod cesarjem Decijem (254) v Kataniji (Sicilija). Bila je plemenitega rodu.

Mestni glavar Kvintinijan jo je hotel poročiti. Agata ga je odločno zavrnila. Ta jo je dal zapreti, ker je bila kristjana. Sodnik jo je vprašal, zakaj je izbrala kr.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je stopil Jezus v čoln in z njim so šli njegovi učenci. In glej, nastal je na morju velik vihar. Tako da so čoln zagrinjali valovi — on je pa spal. In pristopili so učenci, ga zbudili in rekli: Gospod, reši nas, utapljam se. — In Jezus jim reče: Kaj ste boječi, maloverni? — Tedaj vstane in zapove vetrovom in morju — in nastala je velika tišina. Ljudje so se pa začudili in so govorili: Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?

Evangelij poroča, kako je Zveličar pomiril vihar na morju. Človek ni zmožen z eno samo besedo pomiriti razburkano morje; te moči ljudje po svoji naravi nimajo. Zveličar je torej s svojim dejanjem dokazal svojo nadnaravno moč, izpričal je svoje božanstvo.

Naše življenje je večkrat podobno apostolskemu čolnu, ki ga zagrinjajo divji morskimi valovi, tako da se tudi v nas včasih uresničuje na duhovni način beseda: nastal je velik vihar...

Namesto besneče vode nam grozi drugačne, morda še večje nevarnosti: tako nas n. pr. včasih naveličajo strasti, ki nas vlečejo v greh. Včasih zadošča en sam hip, pa smo že duhovno padli, še namreč nismo bili dovolj oprezní in strasti zatrlí. Koliko grehov zagrešijo ljudje vsak dan znova zaradi svojih neurejenih strasti! Greh pomenja duhovno smrt ali vsaj težko duševno rano. Pazimo na strasti, ki so nam vsem nevarne! Nihče ni pred njimi varen. Treba jih je skrbno zatirati že v kali, da se ne vnamejo in da nas ne pogubijo. Pazimo torej na našo čistost, jezo, oblastnost, sebičnost, zavist, požrešnost in nezmerčnost (v jedi in zlasti v pijači), častihlepnost, ugodjaželjnost, lenobo, pohlep po denarju itd.

Kdaj drugič nam grozi nevarnost s strani ljudi, katerim smo napoti ali zaradi njihove hudobije ali pa sebičnosti in zavisti. Koliko grehov in bolečin povzroči med ljudmi pomanjkljivo spoštovanje in pomanjkljiva medsebojna ljubezen! Ljubi Bog naj nas varuje hudobnih in hinavskih ljudi! Človeških krivic je, na žalost, povsod dovolj. Vse preveč pogosta je trdosrčnost, surovost, neotesanost, zavist. Take in podobne

ščansko vero, saj je sužnja Jezusa Kristusa. Pa mu je odgovorila, da je največja odlika — biti suženj Jezusov.

Hudo so jo mučili: bičali so jo, nategnili na natezalnico, jo žgali z ognjem itd. Agata je ostala stanovitna.

Leto po njeni smrti, je spet začela bruhati lavo gora Etna. V Kataniji so se silno bali, da jih zalije lava. Zatekli so se k mučenki Agati. Njen pajčolan so v velikem zaupanju nesli proti deroči lavi. Ta se je v hipu ustavila. Meščani so bili prepričani, da je prav sv. Agata rešila mesto.

Nekateri menijo, da devišvo ni kaj pri-da, sv. Agata pa potrjuje, prav nasprotno, da je silno odlično in dragoceno.

napake so dobrim ljudem nemajhen križ.

Pa tudi hudi duh nikoli ne počiva in, žal, neprestano preži na nas, da nas potegne v svojo jamo. Vsi-ljuje nam skušnjave, z njimi nastavlja pasti in nas napada ter šču-

PORTUGALSKI AKADEMIKI V FATIMI

Akademiki iz Lisbone so organizirali spokorno romanje v Fatimo. Pred odhodom iz mesta jim je kardinal izročil lesen križ, ki ga je blagoslovil z istim besedilom, kot so blagoslovljali križe za časa križarskih vojn.

Romanja se je udeležilo več sto akademikov. Vso pot — 130 km — so prehodili, nekateri celo bosí. Spotoma so molili različne vence in peli svete pesmi. Ko so šli skozi mesta in vasi, so jih prebivalci navdušeno pozdravljali. Kjer so prenočevali, so pred cerkvijo zakurili velik ogenj, simbol vere.

V Fatimi je romarje sprejel pomožni škof iz Leirije.

Akademiki so hoteli s svojim romanjem prositi za svetovni mir, za versko svobodo vseh narodov in istočasno se duhovno pridružiti trpljenju madžarske mladine.

NAJVEČJE ORGLE NA SVETU

V cerkvi sv. Stefana na Dunaju so v delu največje orgle na svetu. Štele bodo 7.000 piščali in 125 registrov. Največja piščal tehtja 300 kg in meri v premeru 40 centimetrov; dolga je 11 metrov in pol. Orgle bodo dokončane do meseca maja.

76-LETNI NOVOMASNIK

Holandski pisatelj Pierre Van der Meer je 22. decembra prejel mašniško posvečenje. Po smrti svoje žene leta 1954 je vstopil v benediktinski red. Star je 76 let. Dolga leta je živel brez vere. Polagoma je našel pot do Boga in nazadnje do duhovništva.

PORAST KAT. CERKVE V ANGLIJI

Anglija ima 3.270.800 katoličanov, to je 10% vsega svojega prebivalstva. V letu 1956 se je 13.291 Angležev vrnilo v katoliško Cerkev, to je 1.371 spreobrnjenec več kot v letu 1955.

V letu 1956 je bilo 40.108 katoliških parok. Število svetnih duhovnikov je poraslo za 224, tako da je duhovnikov v Angliji 4.676, dočim je redovnih duhovni-

va proti Bogu. Vabi in poziva nas v greh: v nevero, v duhovno lenobo in brezbriznost, v hudobijo, nečistost itd. Odvrča in evira nas pri dobrem. Varujmo se hudega duha in njegovih skušnjav! Naslonimo se močno na Boga, molimo, poglobimo se duhovno in trezno živimo!

Končno nas muči še trdota življenja: krizi in težave, ki so v zvezi s poklicnim delom, z okoliščinami, s telesom, ki je morda bolno, z okoljem in stanom, ki nista ugodna, ali manjka potrební denar i. pod.

Vse skupaj nam pove, da življenje še ni cilj in miren užitek, marveč pot do cilja, priprava večne blaženosti in pravi boj, boj zoper vse, kar je slabega in škodljivega. Ne bojmo se molitve in pogostega sv. obhajila, ampak greha! Neprestano in še posebno v raznih življenjskih viharjih kličimo na pomoč Jezusa, ki je tudi za nas edina rešitev pred vsako pogojo. On je močan, vsemogočen in dober. Treba ga je le milo prositi in klicati na pomoč.

Zakličimo skupno v teh čudnih dneh: Gospod, reši nas, utapljam se!

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

kov 2.617. Samo-tanov je v Angliji 1.159. V preteklem letu je bilo odprtih 49 novih cerkva, tako da je zdaj vseh 3.038. Na vsakega duhovnika pride približno 450 vernikov. — Katoliških Sol je 2.296. = 606.083 učencei.

ROKOPISI MRTVEGA MORJA

Po posredovanju sv. očetja je vatičanska knjižnica odkupila velik del znamenitih rokopisov, ki so jih pred nekaj leti našli v podzemeljskih jamah ob Mrtvem morju. 46 odkupljenih rokopisov je pisanih v hebrejščini, 7 v armenščini in eden je v grščini.

Teksti so zelo važni, ker bodo osvetlili razmere v Palestini v neposredni bližini Jezusovega rojstva. Za analizo rokopisov bodo v vatičanski knjižnici prikrat uporabili elektronske avtomate.

BOGATI POKLICI V INDIJI

Število duhovniških poklicev v Indiji stalno narašča. V 11 semeniščih je 1485 bogoslovcev. Poleg tega se še po raznih redovnih hišah pripravljata na duhovništvo okrog 1000 bogoslovcev. Za nadaljnji razvoj Cerkve v Indiji so te številke zelo tolažljive.

1000 GOJENK

Katoliški zavod »Ivane Arške« v Teheranu v Perziji šteje 1000 gojenk. Zavod je zelo moderno urejen in biva jo v njem gojenke iz najboljših perzijskih družin.

PAKISTAN JE DOBIL PRVEGA LASTNEGA DUHOVNIKA

Odkar je postal Pakistan samostojna država, je prvi njegov državljan prejel mašniško posvečenje. Svoje studije je dovršil na univerzi »Za širjenje vere« v Rimu.

BLAGOSLOV ŽIVALI

Na praznik sv. Antona 17. jan. je bil v cirkusu Togni blagoslov vseh zveri.

Poslušajte versko uro na radu Trst A vsako nedeljo ob 11,30!

Naš nadškof - sedemdesetletnik

Nadškof Hijacint Ivan Ambrosi se je rodil v Trstu dne 29. jan. 1887. Kot 12-leten deček je stopil v Veroni v kapucinski red. Po končani gimnaziji je odšel iz Verone v noviciat v Basiano, kjer je dne 6. maja 1902, ob slovesni redovni preobleki, zamenjal rojstno ime Ivan za redovnim imenom Hijacint. Po prvih redovnih zaobljubah je nadaljeval s filozofskim in bogoslovnim študijem v kapucinskih samostanih v Vidmu, Padovi in Benetkah.

Dne 8. dec. 1902 je položil večne zaobljube in dne 10. avg. 1902 ga je beneški patriarh kard. Aristid Cavallari posvetil v duhovnika. Predstojniki, ki so zelo cenili odličnega novomana, so mu poverili sprva mesto profesorja v sračskem semenišču v Veroni, nato vodstvo liceja v Thiene in končno poučevanje modroslovnih ved v kapucinskih semeniščih v Padovi in Vidmu.

Po prvi svetovni vojni je bil msgr. Ambrosi ustoličen za župnika obširne župnije Tomba pri Adriji in tamkaj vršil trinajst let dušno pastirstvo. V tem času je postal provincial beneške kapucinske province. Generalni predstojnik p. Virgilij ga je poslal kot apostol kega vizitatorja na pregled kapucinskih misijonov v Brazilijo.

Dne 13. dec. 1937 ga je papež Pij XI. imenoval za škofa mesta Chioggia in dne 2. febr. 1938 je bil posvečen v škofa v tombski baziliki pri Adriji. Škofijo je prevzel v vladanje dne 18. marca 1938. Trinajst let je kot najboljši duhovni oče in nadpastir vladal izročeno mu vernike.

Ko je dne 31. julija 1951 umrl gorški knezonadškof msgr. Margotti, je sv. stolica imenovala msgr. Ambrosija za apostolskega administratorja osirotele gorške nadškofije. Dne 28. novembra 1951 je bil imenovan za gorškega nadškofa in metropolit. Nadškofijske posle je uradno prevzel dne 29. januarja 1952 — točno pred po-

timi leti — slovesna umestitev pa se je izvršila dne 16. marca, na praznik gorških patronov sv. Hilarija in Tacijana.

Nadškof msgr. Ambrosi vlada nadškofijo z apostolsko gorečnostjo. Kot rojen Tržačan pozna naše krajevne razmere in si z očetovsko dobrohotnostjo prizadeva za blagor slovenskih vernikov. Zato smo mu iz srca hvaležni.

Versko življenje na Gorškem se je v tem petletju razcvetelo zlasti ob priliki dekanjskih evharističnih kongresov in predvsem v času škofijskega evharističnega kongresa ob zaključku dvestoletnih proslav ustanovitve gorške nadškofije. Prav lepo je uspelo l. 1954 »marijansko leto«, ko so se po vsej deželi prirejale številne marijanske prireditve, zlasti v okviru »marijanskih tednov«. V Gorici se še vedno spominjamo veličastne procesije s kipom barbarske Matere božje, ki se je vršila dne 24. okt. 1954 in ki se je zaključila na gorškem Travniku s tem, da je nadškof msgr. Ambrosi posvetil vso škofijo brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Nadškof msgr. Ambrosi razume predobro, da je duhovni blagor škofije vezan na znanje ustanove. Zato pa je dal zgraditi v nadškofijskem dvorcu nove škofijske urade; poskrbel je za premestitev škofijske poštne kolonije iz daljne Fiera di Primiero v Forni di Sopra v bližnjo Karnijo, kjer zdaj gradijo veličastno in vsem modernim zahtevam ustrezajočo poslejo, kjer si bodo naši otroci krepili zdravje. Poskrbel je tudi, da je na slovenskih Jazbinah zrastle čedna cerkevica, ki bo služila verskim potrebam tamošnjega prebivalstva.

Zato pa vabimo vse naše vernike, da se te dni spominjajo v svojih molitvah svojega nadpastirja in vseh škofijskih zadev.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

ŠTEVILO STUDENTOV

NA LJUBLJANSKI UNIVERZI

V študijskem letu 1956-57 se je na ljubljansko univerzo vpisalo skupno 5837 rednih slušateljev, od teh je 2233 novincev. Po številu studentov je na prvem mestu tehnična fakulteta, kjer je vpisanih 2126 slušateljev, med njimi 212 dekle. Na drugem mestu je pravno-ekonomska fakulteta s 1435 slušatelji, ki so takele razdeljeni: na pravnem oddelku 714, na ekonomskem pa 721 slušatelj. Na tretjem mestu je s 1370 slušatelji prirodoslovno-matematično-filozofska fakulteta. Na njej prednjačijo germanisti (300), sledijo jim slavisti (150), geografi, farmacevti, geologi, psihologi, romanisti, matematiki, umetnostni zgodovinarji itd. Izumira zanimanje za klasične jezike (grščina-latinsčina), ker se na ta oddelek ni vpisal letos niti en nov slušatelj. Medicinska fakulteta ima letos 523 slušateljev. Vpis na to fakulteto je bil letos obilno omejen, podobno kot je v večini ameriških in evropskih držav, čeprav vlada pomikanje zdravnikov, cizroma vsaj dobrih zdravnikov. Agronomsko-gozdarsko-veterinarska fakulteta ima letos 398 slušateljev, od katerih jih odpade 36 na letos ustanovljeni veterinarski oddelku.

GLAS OD NEMSKO-FRANCOSKE MEJE

Odkar so naši rojaki-izseljenci raztreseni po Evropi, ni bilo še tako važnega dne v naši zgodovini kot dan, ko je sv. oče v

Rimu imenoval izseljenke duhovnike za prave misijonske župnike. Odlok za vse izseljenke duhovnike raznih narodnosti je bil izdan od škofije Metz dne 1. aprila 1956. Tako imamo mi zdaj pravo izseljenko slovensko župnijo. Župnik je slov. izseljenki duhovnik v Merlebachu, to je g. Grims.

Rojaki so z veseljem pozdravili ta odlok, saj jim je s tem marsikateri težki korak olajšan. Ljudje se z vedno večjim zanimanjem obračajo na naš župni urad.

V letu 1956 je naše kolonije obiskalo in delovalo med rojaki mnogo slovenskih duhovnikov. Ne omenjam samo msgr. Zupančiča in g. rekt. Naceta Čretnika, ki sta že tolikokrat razveselila naše ljudi, enako g. Babnik Nande. Posebna moja dolžnost je, da se v imenu vseh zahvalim za pomoč tudi g. Krajniku, g. Susmanu in g. Flisu, ki so vse naše kolonije prevozili in prehodili ter prinesli rojakom toliko notranjega mira, vsadili v njihova srca toliko lepih nauk in z ljubeznivostjo tako pridobili dobre ljudi, da jih ima vsak v najlepšem spominu!

SLOVENC NA FRANCOSKI TELEVIZIJI

V nedeljo 23. dec. smo imeli Slovenci na pariški televizijski postaji, ki oddaja za vso Francijo, sv. mašo. Peli so pariški slovenski pevci pod vodstvom g. Emila Sinkovca, dirigenta pevskega zbora »Slomška« iz Merlebacha. Preden se je sv. maša začela, je televizijska postaja pokazala nekaj najbolj značilnih slik iz Slovenije ter predstavila francoskemu občinstvu Slovenijo in Slovence.

Fatima in Rusija

Ob svojem obisku v Gorici in Trstu med svetovno molitveno osmino je č. g. St. Jazničič imel predavanje o Rusiji in fatimski M. B. Ker so bila njegova izvajanja zelo zanimiva, jih tu objavljamo v celoti, da se z njimi seznanijo tudi oni naši bralci, ki se njegovega predavanja niso mogli udeležiti.

Tisoč let poteka, kar je Rusija sprejela krščanstvo. Zgodovinarji trdijo, da se je kneginja Olga dala krstiti med leti 955 in 957.

V teh 1000 letih je krščanstvo poglavo globoko korenine med ruskim narodom. Se tako drzno in spretno organizirano brezboštvo nekaterih vseh oblastvenega stroja ga ne more izkoreniniti.

Res da pravoslavje že mnogo stoletij pogreša edinstvo in zaradi tega ne diha celotne polnosti Kristusove Cerkve, vendar ohranja mnogo duhovnih vrednot, posebno ljubezen do učlovečene božje Besede in do Bogorodice.

Ni zato čudno, če je Mati božja na ljubljanskem odgovorila z ljubeznijo.

MARIJA PROSI ZA POSVETITEV RUSIJE

Ko je l. 1917 v Rusiji izbruhnila revolucija, se je na drugem koncu Evrope, v Fatimi na Portugalskem, sama Mati božja zavzela za to obširno vzhodno slovansko deželo. 13. julija 1917 je, potem ko je trem pastirčkom dala videti pekel in povabila svet k pokori in k pobožnosti do njenega brezmadežnega Srca, spregovorila: »Da bi odvrnila kazen božjo, bom prišla prosit posvetitev Rusije mojemu brezmadežnemu Srcu in zadostilno obhajilo ob prvih sobotah v mesecu. Če moja prošnja ne bo zamen, se bo Rusija spreobrnila in bo nastopil mir. Drugače bo v svet razširila svoje zmote, izvedla vojne in preganjalno Cerkve; mnogi dobri bodo mučeni; sveti oče bo mnogo trpel; razni narodi bodo uničeni. — Končno bo zmagalo moje brezmadežno Sreč; sveti oče mi bo posvetil Rusijo, ki se bo spreobrnila in presledek miru bo naklonjen svetlu.«

L. 1929 je Marija res prišla prosit za posvetitev Rusije v novi prikazni sestrí Luciji, ki izmed treh fatimskih pastirčkov edina še živi kot redovnica v samostanu. Tuji sem Kristus je v večkratnih notra-

njih sporočilih med l. 1929-1939 vztrajal pri prošnji, obljubljač, da bo skrajšal dneve stiske, s katerimi je sklenil kaznovati narode za njih drzne in prevelike pregrehe, če bo sv. oče skupaj z vsemi škofji svet posvetil brezmadežnemu Srcu Marijinemu in pri posvetitvi posebej omenil Rusijo. — Tako je sporočila sestra Lucija sv. očetu Piju XII. v pismu decembra 1940.

Prav v letih 1929-1932 je dejavnost borbenih brezbožnikov v Rusiji dosegla vršek. Zanimiv pa je uspeh.

NEUSPEH BREZBOŽNE PROPAGANDE

6. januarja 1937 je bilo splošno ljudsko štetje v Sovjetski zvezi. Vsakemu je bilo stavljeno 14 vprašanj. Peto se je glasilo: »Ali verujete v boga?« Dva tedna pred štetjem piše list »Pravda« (23. decembra 1936), da bo to vprašanje pojasnilo prepiranje vsake osebe, »Zdi se izven dvoma« zatrjuje »Pravda«, »velika večina sovjetskega ljudstva bo izjavila, da je brez vere. Zmaga socializma je zadala smrti udarec mračnjakom in verskim vražam.«

28. dec. 1936 piše ista »Pravda«: »Pred nikomer ni treba skrivati rezultatov važnega štetja. Še več: mi želimo, da se spre-

meni v javno predstavo za vse ljudstvo in izpriča zgodovinske spremembe, ki jih je naša dežela doživela v Stalinovih petletkah, ki povzročajo njegovo veličino in moč do nedosegljivega vrha.«

Na vprašanja je bilo treba odgovoriti vpricho državnega uradnika. Tako je odgovor na peto vprašanje postal javna izpoved vere ali brezboštva.

Rezultat je nadkrilil vsako pričakovanje. Osebe, ki so se izpovedale za verne, so bile tako številne, da sovjetska oblast nikoli ni upala objaviti celotnih rezultatov. 17. januarja je bilo štetje ponovljeno, a brez vprašanja o veri. Tako je vera pri tem štetju odnesla sijajno zmago.

V letih 1937-1938 je sledil nov val nasilnega preganjanja a tudi ta ni dosegel začrtnega cilja, likvidacije cerkve in vere.

Marijina prošnja za spokorno zadoščevanje in posvetitev Rusije njenemu Srcu G. l. 1939 ni bila uslišana. Sledila je kazen: druga svetovna vojna.

PIJ XII. POSVETI RUSIJO

Sveti oče Pij XII., ki je postal papež l. 1959, je 8. dec. 1942 skupaj z drugimi škofji slovesno posvetil celotno človeštvo

brezmadežnemu Srcu Marijinemu s posebno členo Rusije. Zaradi tega so bili dnevi stiske skrajšani.

4. maja 1944 je bil praznik brezmadežnega Srca Marijinega raztegnjen na ves svet, praznik se 22. avgusta.

Naslednje leto je bila druga svetovna vojna končana. Toda mnoge dežele so prišle pod komunistično oblast. Rusija je razširila svoje zmote.

9. dec. 1948 so Združeni narodi uzakonili mednarodni dogovor proti rodomoru. Rodomora je bila obtožena nacistična Nemčija za čas 1934-1944 zaradi nasilstev proti Judom, Ukrajincem, Poljakom in Slovincem. Enako je bila Sovjetska zveza obtožena rodomora predvsem v letih 1942-1947 zaradi zločinov proti obmejnim državam in nekaterim rodomom sredi Rusije. Krog 20 milijonov ljudi je bilo deportiranih proti Vzhodu.

Iz 22. člena sovjetske ustave, objavljenega l. 1947, je razvidno, kateri narodi so bili likvidirani v letih 1942-1947 in jih ni več med samostojnimi republikami ali provincami.

Marijo na Madžarskem v začasnih mesecih je tudi moč imenovati rodomor.

Fatimsko sporočilo je kratko napoveda-

Slovenske šole na Tržaškem

Slovenske šole na Tržaškem odvisne od Šolskega skrbništva, ki je preko Ravnateljstva za javno šolstvo povezano z Generalnim vladnim komisariatom, ki je podrejen predsedstvu vlade v Rimu. Šolskemu skrbništvu načeljuje šolski skrbnik dr. Tavella. Ravnateljstvo za javno šolstvo pa vodi prof. Fadda. Oba gospoda sta v slovenski javnosti dobro poznana, saj se kaj rada potrkata na prsa in zatrjujejo, da jima je skrb za slovenske šole zelo pri srcu. Toda vsa dosedanja dejstva nas potrjujejo prav o nasprotnem.

Oglejmo si nekaj zadel, pa bomo videli, kako ta dva gospoda mislita o slovenskih šolah in kako zanje skrbita.

KAKO SO DELILI RAZREDE

Dasi so zakonska določila dovolj jasna, niso za to šolsko leto dovolili delitve razredov. Na industrijski šoli v Rojanu se mora zaradi tega stiskati 37 otrok v I. razredu. Za delitev pa zahtevajo 35 učencev. Prav tako ne dovolijo 4 oddelkov na Nižji gimnaziji, dasi je v I. razredu nad 90 otrok. Razred pa se na nižji gimnaziji sme deliti, če je nad 30 učencev v enem razredu. Torej za 95 učencev bi morali biti 4 in ne le 3 oddelki.

Na Trgovski strokovni šoli pri Sv. Ivanu je število učencev res nižje, a je učilnica tako tesna, da je iz vseh ozirov neprimeren, da so učenci in učenke tako tesno skupaj. Mladi pubertetniki si lahko namoteno med sabo nagajajo. Za vse to sta gospoda Tavella in Fadda gluha. V odgovor slišimo le o tarnanju, da je treba varčevati. Prav, a naj se varčuje, kjer je varčevanje na mestu, toda ne tam, kjer je škodljivo.

KJE SO SOLSKA SPRICEVALA?

Ob pričetku božičnih počitnic je bilo zaključeno prvo trimesečje. Učenci bi morali dobiti spricevala. Danes pa smo mesec dni po zaključku prvega trimesečja in spriceval ni še od nikoder. Na italijanskih šolah so jih dobili, le slovenski otroci morajo nanje še vedno čakati. Od oktobra pa do Božiča bi jih vsaka srednješolska tiskarna pripravila. Toda ker gre za slovenske otroke, ni važno, ali dobe spricevala za Božič, Novo leto, Veliko noč, ali pa morda kar za konec leta. Enkrat bo že! Ne tako, gospodje! Šolsko skrbništvo in Ravnateljstvo za javno šolstvo sta državni ustanovi. Za njih vzdrževanje prispevajo tudi slovenski davkoplačevalci v prav takem sorazmerju kot drugi. Torej imajo tudi naše šole in naši otroci pravico, da zahtevajo in pričakujejo, da ti uradi ne vrše diskriminacij na račun slovenske šole, slovenskih učencev in slovenskih staršev.

KOMISIJA ZA SLOVENSKE SOLSKE KNJIGE

Pri Ravnateljstvu za javno šolstvo je vedno delovala posebna komisija za slovenske šolske knjige. Letos o tej komisiji ne vemo prav ničesar. Iz tiskarne so prišle že davno odobrene tri knjige, ki so od rokopisa do rojstva v tiskarni rabile nad eno leto. In ob tem še tale novost. Izšla je italijanska vadnica za osnovne šole in sicer za začetnike. Vadnica je sestavljena za III. razred osnovne šole, ker se je v tem razredu začel pouk italijanščine. Z letošnjim šolskim letom so spremenili program in upeljali italijanščino že v II. razred. Niso pa prav nič pomislili, da ta knjiga ne odgovarja razvojni stopnji učencev, ker je namenjena za III.

lo: »Nekateri narodi bodo uničeni.«

7. julija 1952 je Pij XII. posebej posvetil narode Rusije brezmadežnemu Srcu Marijinemu, obenem pa izdal ruskim narodom Apostolsko pismo. In to ni bilo tako lahko. Marsikomu se je moglo zdeti neprimerno in mnogi so bili nasprotni. Papež pri vodstvu Cerkve ni sam. Cerkve je pri vseh privatnih vidjenjih zelo previdna. Vendar je sv. oče ustregel Marijini želji, kar je bilo pogumno dejanje, polno nadnaravnega zaupanja.

1. nov. 1954 je Pij XII. postavil praznik Marije. Kraljice vesolja, ki se naj praznuje 31. maja. Ta dan naj se obnovlja posvetitev človeštva Marijinemu Srcu.

Mati božja je v Fatimi dejala: »Končno bo zmagalo moje brezmadežno Sreč: sveti oče mi bo posvetil Rusijo, ki se bo spreobrnila, in razdobje miru bo naklonjeno svetosti.«

8 mesecev po posvetitvi Rusije je umrl Stalin. To je bilo nemajhna olajšanje za vernice.

RUSKA MLADINA JE VERNA

Živiljske sile krščanstva so vse bolj naraščale. Že med vojno je režim moral čerkvi mnogokaj popustiti, da je lahko

in ne za II. razred. Tako je praktično knjiga neuporabna. Toda odgovorni gospodje si mislijo: nič ne de, saj če je kaj narobe, je narobe na slovenskih šolah.

SOLA V BRIŠKIH

Zgoniška občina je dobila nalog, naj vse pripravi za šolo v tej vasi. Vse je bilo pripravljeno. Naenkrat zavrnitev. Šole ni mogoče odpreti. Morda zato, ker ni naštetih v seznam šol v Londonskem sporazumu, ali pa morda ker je premalo učencev. Istočasno pa odpirajo po našem Krasu italijanske šole, ne glede na to, da niso našteje v Londonskem sporazumu in da je število njihovih otrok še nižje.

To je le nekaj zadel, na katere sta gg. Tavella in Fadda pri svojih izjavah popolnoma pozabila. Čas bi že bil, da bi ta dva gospoda prenehala z izjavami, da sta popolnoma nepristranska v zadevah italijanskih in slovenskih šol. Verjeli jima bomo pa seveda takrat, ko bosta to dejansko pokazala in se kot načelnika šolskih uradov sama pozanimala, kje so nedostaki, ne pa da sta zanje ob vseh dopisih, intervencijah in časopisju gluha.

Kmetijske pogodbe pred parlamentom

V Rimu se je začela razprava o vladnem zakonskem osnutku glede kmetijskih pogodb. Ta zadeva se vleče že vsa leta po vojni, a ne more najti zadovoljive rešitve. Gre za to, da bi se trajno uredilo vprašanje odnosov med gospodarji in kmetijskimi najemniki, naj bodo ti že polovinarji ali navadni najemniki ali koloni. Italijanska republika ima sicer namen z ob-

širno zakonodajo preurediti vse vprašanje kmetijskega stanu, toda to je gotovo še zelo daleč, dočim je vprašanje najemniških pogodb tu in še zelo pereče. Treba ga je kako rešiti. De Gasperi je s svojo znano razsodbo odložil njegovo rešitev za nekaj časa, rešil ga pa ni. V prejšnji zakonodajni dobi so zakon o najemniških pogodbah v poslanski zbornici že odobrili, toda ker ga senat ni utegnil odobriti, je propadel. Medtem se je tudi gledanje strank na to vprašanje spremenilo: vsled tega so izdelali nov osnutek. Segni je ob sestavi svoje vlade postavil v njen delovni program tudi zakon o kmetijskih najemniških pogodbah. Sedaj je prišel v razpravo v parlamentu.

Težave pri tem zakonu izvirajo od tod, da so v vladi in v parlamentu stranke, ki zelo različno gledajo na kmetijske najemniške pogodbe: eni bi namreč radi čim bolj zaščitili koristi gospodarjev, drugi pa koristi kmetov. V glavnem gre namreč za pravico odpovedi najemniške pogodbe. Vladni osnutek predvideva, da imej gospodar pravico odpovedi, toda le iz upravičenega vzroka za dobo 12 oziroma 15 let. Po tem roku bi postal zepet prost. Pri tem upravičenem vzroku se pa poslanci ne ujemajo. Levičarji nočejo pristati na to, da bi gospodar po preteku 12 oziroma 15 let postal zepet prost, da odpove najemniško pogodbo tudi brez upravičenega vzroka. Zato hočejo, naj to določi o »upravičenem« vzroku velja za zmeraj. Desničarji pa nasprotno želijo, naj gospodar postane že takoj prost, da sme odpovedati kmetijske najemniške pogodbe tudi brez »upravičenega« vzroka. Razprave so v tem oziru precej ostre in dolge. Računajo, da se bodo tudi še precej zavlekale. Tudi ni gotovo, ali bo vladni osnutek sprejet, ker se mu protivijo tako saragatovci kakor liberalci, čeprav iz nasprotnega razloga.

Koroški Slovenci so se pritožili

Koroški Slovenci bijejo zelo trd boj za priznanje svojih narodnih pravic. Čeprav se je avstrijska republika v mirovni pogodbi obvezala, da bo dala slovenski narodni manjšini na Koroškem in hrvaški na Gradiščanskem določene narodne pravice, ni tega kljub vsem obljubam prav nič izvršila. Korošci n. pr. že drugo leto zamažajo, da jim odpro slovensko gimnazijo, čeprav jim je vlada to že ponovno obljubila. Tudi druge pravice, zajamčene v mirovni pogodbi, so ostale mrtva črka. Ponovno so se vsled tega pritožili na Dunaju. Tu so jih, kakor v starih časih cesarska vlada, tolažili s praznimi obljubami, dali pa nič. Zato so se dne 15. januarja skupno z gradiščanskimi Hrvati pritožili na svet poslaničkov štirih velesil na Dunaju, ki imajo po mirovni pogodbi pravico, da nadzorujejo izpolnjevanje določil mirovne pogodbe. Avstrijski Slovenci in Hrvatje so se s tem samo poslužili dane jim pravice za pritožbo na svet štirih velesil.

Seveda so Nemci v deželi zaradi tega zagnali silen krik in vik. Toda po krivici. Mirovna pogodba je del avstrijske ustave, ki je Avstriji na svojo pest niti ne morejo spremeniti, ker je mednarodno zajamčena. Zato je njih dolžnost le, da določila ustave udeležijo, kot je dejal tudi predsednik Gronchi: »Določila ustave so zato da se izpolnijo, ali pa naj se spremenijo.« Toda mirovne pogodbe Avstriji ne morejo spremeniti, zato je njih dolžnost, da jo uresničijo in njena določila izvedejo. Radovedni smo, če bo ta korak

izrabil njen vpliv za obrambni boj. Sedaj pa naraščajoči duh vere, posebno med mladino naravnost vznemirja voditelje Sovjetske zveze.

Na plenarnem zasedanju Centralnega komiteja Komunistične partije Sovjetske zveze 3. sept. 1953 ugotavljajo, da je položaj ne le težak, temveč naravnost alarmanten: Mladina ni dovolj marksistično-ateistično vzgojena; protiverska propaganda je zvođenela; verska protimarksistična ideologija narašča. Zato je nujno treba poživiti in razširiti znanstveno ateistično propagando.

24. julija 1954 je »Pravda« objavila nalog Komunistične partije, ki poziva k protiverski propagandi. Naslednje dni so isti poziv prinašali krajevni časopisi po vsej veliki državi. Sledila je cela poveljenj protiverskih člankov, drznih in silovitih, kot jih ni bilo po I. 1930.

11. nov. 1954 je sam Hruščev objavil v »Pravdi« članek o znanstveno-ateistični propagandi med narodom, kjer kritizira zgrešeno taktiko boja.

Najbolj se komunisti boje mladine. Le majhen del mladine fanatično zagovarja partijo, materializem, ateizem. Večina je razočarana nad komunizmom, nima pa moči, da bi se mu uprla, in večkrat daje

kaj zalegel. Vse kaže, da so v tem boju avstrijski Slovenci in Hrvatje preveč sami, da jih jugoslovanska vlada malo ali celo nič ne podpira, čeprav bi to bila njena velika dolžnost. Vsekakor jim voščimo, da bi v boju za svoje pravice dosegli poln uspeh.

VPRASHUJETE — ODGOVARJAMO

KJE JE KRAJ MARIJA-ZELL?

Veste, gospod urednik, upam pridobiti lepo število novih naročnikov za naš list in upam tudi, da se bo sreča enkrat tudi meni nasmejala in bom izžreban za skupno romanje k Maria-Zell. Toda kje v Avstriji je vendar ta kraj? Iskal sem na zemljevidu po dolgem in počez, a vse zastoj, ne najdem. Po kateri glavni cesti se pride k tej letošnji naši romarski točki?

Poverjenik

ODGOVOR: K Maria-Zell se pride po tej poti: Celovec, Judenburg, Bruck, Kapfenberg in nato na levo v planine še 56 kilometrov in tam je romarsko svetišče Maria-Zell, ki obhaja letos svojo osemstoletnico obstoja. Nazaj pa mislimo iti čez Gradec (tam obiskati Maria-Trost), čez prelaz Pack, skozi St. Andraž, kjer je živel škof Slomeček in naprej skozi Velikovec do Celovca. Torej krasna pot in blagor trem srečnim in zaslužnim prijateljem »K. glasa« ki bodo izžrebani. Sredi februarja bodo že vedeli.

znamenja kaj malo discipliniranega življenja. Tretji del išče novih idealov in čisto jih najde v krščanstvu.

Vse to in še marsikaj dopušča upravičenost trditve: brezbožna misel v Sovjetski zvezi in z njo komunizem prehaja iz ofenzive v defenzivo. Temu pa je že izoč reči: prva stopnja spreobrnitve Rusije.

PRISLA BO DOBA MIRU

Težko je ugotoviti točen pomen fatimske napovedi »Rusija se bo spreobrnila«. Po mnenju p. Schweigla, po katerem so te misli v glavnem povzete, pomeni kot minimum vsaj to, da se Sovjetska zveza kot država ne bo borila več proti veri.

Razdobje miru, ki ga Marija obljublja skupaj s spreobrnjenjem Rusije, pa označuje pač tako mednarodno stanje, ki izključuje upravičen strah, da bi kmalu izbruhnil oborožen spopad.

Tretji del fatimskega sporočila je ostal še v tajnosti. Zapečaten čaka pri leirskem škofu na Portugalskem I. 1960, ko bodo pisno smeli odpri. Kaj vsebuje? Lisovski kardinal meni, da je vsebina iz vsega ostalega že v precejšnji meri moč uganiti. In ta je: rešitev sveta je v tej izredni uri

ŽENSKI KOTIČEK

DRUGOROJENCEK

Rojstvo drugega otroka je v družini velik in vesel dogodek. Čestokrat pa se zgodi, da je za prvorojenčka njegov naslednik vzrok mržnje, če že ne sovraštva, ki ga potem spremlja skozi vse življenje. Krivdo pri tem nosijo predvsem starši, ki so nepravilno stopili v zakon in ne poznajo nadvse občutljive otroške duše. Res je, da novorojenček zahteva večjo pozornost in skrb, kot prvi otrok, ki je navadno že nekoliko večji. Vendar ni prav, da je prvi otrok izključen zaradi tega iz tesnejšega kroga ljubezni in pozornosti in postavljen nekako v krog že odraslih oseb.

Opazovala sem nekoč pri sorodnih sedemletnega dečka, kako je sovražno gledal svojega brata v zibelki in ostro dejal: »Odkar se je tisti tamle rodil (ni ga poklical po imenu), zame nimate več prijazne besede.« Otrok je brez dvoma pretiraval, nekaj resnice pa je vendarle bilo v njegovi trpki izjavi.

Otroška duša je nežna in nadvse občutljiva, zato takoj opazi vsako krivico, ki se mu zgodi. In kaj si otrok več želi kakor ljubezni in nežnosti? Doslej je bil on v družini glavni predmet teh nežnosti, pa je sedaj čez noč postavljen na drugo mesto, ko je njegovo prejšnje prevzel novorojeni bratec ali sestra. Povsod se čuti zapostavljen. Vse nežnosti in ljubečanja veljajo le novorojenemu in ob vsakem vprašanju ga mama nejevoljno zavrne: »Pusti me, nimam časa, sliši, da mali joče.« In podobne izgovore ima ves dan. Otrok se užaljen zapre sam vase ali pa išče odgovorov drugod, morda pri že pokvarjenih sovrstnikih, ki vržejo v njegovo dušo prve dvome in razočaranje.

Prihod novega otroka v družino bo pač pri starejših otrokih zbudil tisoč vprašanj, skrivnost rojstva jih bo tako zajela, da ne bodo mogli preko nje. Modra in predvsem krščanska vzgojena mati jim bo znala v par besedah odgovoriti na njihova vprašanja in otroci bodo zadovoljni in nič več ne bodo spraševali. Če pa bo mati otroka ob takem vprašanju ostro zavrnila, češ kaj me sprašuješ, tega ti ne smeš še vedeti, bo v njegovi duši zbudila tisoč drugih vprašanj in odgovor nanje si bo prav gotovo poiskal drugod. Nikar se potem ne čudimo, če vidimo, da so čestokrat že otroci pokvarjeni.

Poznalá sem mater, ki je prišla iz bolnice z drugorojenčkom. Prvi bratec je že vedel, da mu bo mati kupila vestrico, in je bil že ves nestrpen. Ko je prišla domov, mu je malo sestrico položila v naročje z besedami: »Tvoja je, glej, da boš vedno skrbno pazil nanjo.« Oči so otroku zažarele od veselja nad ljubko živo stvarco, ki je bila pač vse nekaj drugega kot pa njegove dosedanje mrtve igračke. Tudi pozneje ga ni mama nikdar izključila iz najtesnejšega kroga pozornosti za najmlajšega: »Pridi, sestrico bova okopala, ti mi boš držal milo in brisačo, potem jo bova skupaj obrisala.« Tako ga je povabila, kadar je kopala otroka.

S kakšnim veseljem je otrok prisostvoval temu ljubckemu opravilu in kako se je čutil važnega in potrebnega pri tem. Pa tudi mali je bil ves srečen, ko je imel že drugega otroka poleg sebe in še na misel mu ni prišlo, da bi jokal.

Življenje novorojenčka, ki je tako polno skrivnosti, potrebuje veliko nežnosti in pozornosti. Zato je prav, da mati svoje starejše otroke seznanja s tem novim življenjem. Napačno je mnenje, češ otrok

Bog prepustil brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Po pravici naš vek mnogi primerjajo 16. in 17. stoletju. Kot takrat je tudi danes krščanstvo v nevarnosti. Le da je danes nevarnost večja. Takrat so grozili Turki, danes grozi brezbožni komunizem. Rešitev pa je bila takrat in je danes v rokah Matere božje. Takrat je veliko vlogo igral rožni venec, danes rožni venec in pobožnost do Marijinega brezmadežnega Srca.

Marsikdo napoveduje nov, blesteč, zmagoslaven Marijin vek krščanstva. Da ne bi krščanstvo v Evropi zvođenelo, je Bog mnogim rodovom poslal ogenj trpljenja. Pleva bodo odpadle, kleno zruje bo ostalo in pognalo sad. V trdi preizkušnji prekaljeni posamezniki in rodovi bodo na Vzhodu in Zpadu v ljubezni razširjali rešitveni apostolat.

Da razcvet novega krščanstva čim prej dejansko zaživi, k temu moremo in moramo pripomoči tudi mi.

(Po knjižici: P. G. Schweigel, S. J., Fatima e la conversione della Russia, Roma 1956).

tega ali onega ne sme videti. Otroška duša je nepokvarjena, zato tudi dojema svet, ki ga obdaja, s pristno otroško nedolžnostjo. Le starejši bi se utegnili nad tem ali onim pohujšati, otrok nikdar.

Kako tesna ljubezen bo vladala med takimi otroki v družini in tudi pozneje, ko bodo dorastli, jih ne bo minila. Mati ne sme nikdar pokazati večje ljubezni in navezanosti do tega ali drugega otroka. Če je najmlajši potreben večje njene pozornosti, naj ji starejši pri tej skrbi pomagajo. Ljubezen v družini mora biti vzajemna, eden za vse in vsi za enega. Zvesto materino oko pa mora skrbno in ljubeče čuvati nad temi plamenčki ljubezni, da ne ugasnejo.

Zato pa ne bomo nikdar dovolj poudarili, da je za srečo v zakonu potrebna temeljita in resna priprava. Vzvišeno in lepo je poslanstvo matere, a tudi nadvse odgovorno. Njeni morebitni pogreški pri otrocih odločajo navadno za vse njihovo življenje. Skoro izključeno je, da bi dobre matere imele slabe otroke. In dobre matere bodo le tedaj, če se bodo učile modrosti pri najboljši materi Mariji in ob vznožju tabernaklja, pri Njem, ki je tako ljubeznivo dejal: Pustite male k meni priti.

POVRNOST

Če kdo ob koncu kakšnega dela izjavi: »Dovolj dobro je narejeno«, tedaj brz dvoma temu ni tako. Vsako delo, ki ga izvrši, mora biti tudi v redu izvršeno.

Povrnost je izmed vseh človeških slabosti, če že ne prva, pa gotovo med prvimi. Največkrat je vzrok povrnosti pomanjkanje vztrajnosti pri delu. Povrnost je zmaj, proti kateremu se mora vsakdo bo-

Molimo za naš rod

riti do skrajnosti. Močnejši je kot vse armade sveta.

Več ljudi je ugonobila kot vse vojske. Uničila je že ogromna bogastva in jih še uničuje.

Nikomur ne prizanaša. Svoje žrtve najde med revnimi in bogatimi, med mladimi in starimi, med močnimi in slabotnimi.

Njena senca pada preko malih in velikih nesreč. Povsod je, tudi tam, kjer bi jo človek najmanj pričakoval. Doma, na cesti, v tovarni, na železnici, na morju. Povsod je na preži. Svoje delo vrši tiho in neopazno.

Vsi poznajo zlo, ki ga povzroča, toda nihče se povrnosti ne izogiba.

Bolezen prinaša, sramota in smrt, a le malokdo se bori proti njej. Najhujši sovražnik je, in vendar dopuščamo, da neovirano živi med nami.

Čestitke ob deseti obletnici SDZ v Gorici

Kot strela z jasnega je udarila pred 10 leti v komunistični generalni štab vest o ustanovitvi Slovenske demokratske zveze v Gorici. Za ves slovenski narod na Primorskem je bila to blagovest, ki je oznanjala novo življenje in novo dobo svobode in demokracije.

Bil je to v onih dneh najhujšega komunističnega terorja, ko je komunizem obvladal z UAIS-i in SIAU-i vse slovensko javno življenje, res pravi junaški čin herojev, ki se niso strašili tvegati celo svoje življenje za visoko idejo narodnosti in svobode.

Ali treba je bilo nastopiti in se upreti krivemu nauku, ki je sistematično uničeval v srcih slovenskega naroda ne samo narodno zavest, ampak tudi vse verske in moralne vrednote našega ljudstva. Boj je bil začel.

Marec 1947 je sledil Gorici Trst z našo SDZ in 25. aprila 1947, smo skupaj izdali prvo številko »Demokracije«, ki jo je naš narod sprejel kot glasilo odrešenja. V tem boju je padel 1947. Slavko Uršič, čigar ime mora biti vzor vsakemu demokratu, vsakemu Slovencu. In 1950, je padel Ferdo Kalin. Ali boj je bil častno izbojevan, strah uničen in za vselej zlomljen komunistični monopol nad življenjem Slovencev v zamejstvu.

Dolgih 10 let bojev za vzore je za Vami. Zadnje goriske volitve so pokazale pomen in moč Vaše SDZ.

Ob tej zgodovinski desetletnici Vam odbor SDZ v Trstu pošilja svoja iskrena voščila in Vam kliče: po začrtani poti s ponosom naprej do končne zmage svobode in demokracije, ki je tudi naša zmaga. Ona se že svita na obzorju.

Z bratskim pozdravom!

Take čestitke je goriska SDZ prejela iz Trsta. Njim se pridružujemo tudi mi z željo, naj bi duh prave demokracije vedno preveval naše politično življenje.

Nedelja za katoliški tisk

Goriški verniki so se letos še bolj kakor lani odzvali vabilu svojih dušnih pastirjev ter preteklo nedeljo molili in darovali za naš katol. tisk. Najprej smo molili. Ne samo pri mašah zjutraj, temveč tudi popoldne smo se spomnili, da nič ni kdor seje, če Bog ne da rasti. Pridigane ure molitve na Travniku so se udeležili v precej lepem številu. Nato pa so napolnili dvorano v Mar. domu, kjer je zbranim govoril prof. M. Šah iz Trsta o tisku ter poudaril nevarnosti, ki groze od strani alabega tiska. Zato je tem večja dolžnost vseh, da se zavamejo za dober tisk, ki je še vedno največja duhovna vesela na svetu. Pri bogati loteriji so pokazali še svojo ljubezen do našega tiska še s tem, da so dodali svojim že bogatim prispevkom zjutraj na cerkvenih vratih. Zato smo lahko z razumevanjem in velikodušnostjo goriških slovenskih vernikov prav zadovoljni.

Zvečer smo v naši dvoranici imeli v korist katol. tisku srečolov, ki je doprinesel k zbirki za tisk svoj prispevek.

Prihodnjo nedeljo pa bomo priredili kulturni večer, ki bo posvečen goriškemu pesniku Simonu Gregorčiču. Na sporedu je predavanje priljubljene pesnice Ljubke Šorlijeve, nastop moškega in ženskega zbora ter deklamacije. Tako se bomo tudi mi oddolžili spominu Simona Gregorčiča ob 50-letnici njegove smrti.

Devin

Na pokopališču pri sv. Ivanu v Devinu smo te dni pokopali gospodarja Alojzija Štolfa iz Kolišča na Grmadi. Bil je mož delaven, skrben in poštenjak, vsem v dober zgled. Dolgo je bil bolan, umrl je pobožno previden in pripravljen, z zavestjo človeka, zvestega hlapca božjega, ki je izpolnil svojo dolžnost in zaupa v plačilo božje. Naj v božjem miru počiva, družini

S.K.P.D. IZ GORICE PRIREDI V SREDO 6. FEBRUARJA OB 20.30 V DVO-RANI BREZMADEŽNE NA PLACUTI

III. KULTURNI VEČER

BESEDNE IN GLASBENE UMETNOSTI MLADIH USTVARJALCEV IZ TRSTA IN GORICE. VSTOP PROST. DVORANA ZAKURJENA.

Poroka

Preteklo soboto je pri sv. Ignaciju na Travniku p. Fidelis poročil gđe. Mavro Pertot in g. Zdenkju Špacapanu, našega tiskarja.

V stolnici pa sta se poročila gđe. Milotina Jelinčič ter inž. Mirko Čubej.

Mladima paroma želimo mnogo blagoslova božjega na življenjski poti.

Doberdob

Nedelja za katoliški tisk je v naši vasi potekla v živahni akciji za katoliško časopisje. Ljudje so razumeli važnost katol. tiska za našo dobo in zato so radi sprejeli od deklet, ki so hodila po vasi, katoliško časopisje. Predvsem smo skušali razširiti »Kat. glas« ter »Vero in doma«. A tudi na druge časopise nismo pozabili. Veliko zanimanje je vladalo tudi za knjižico Pota človekova. Pokazalo se je, kako so take knjižice potrebne.

pa iskreno sožalje. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi iz bližnje in daljne okolice in tudi od onstran meje.

Smrt

V torek zjutraj je umrla v sanatoriju sv. Justa ga. Katarina Bavdaž s Solkankega polja, stara 77 let.

Verni ženi daj Gospod večni mir, družini, posebno pa sinu č. gospodu Slavku, iskreno sožalje.

GLASBENI KONCERT

S.K.P.D. iz Gorice priredi glasbeni koncert dne 9. februarja ob 20.30 in 10. februarja ob 16h v dvorani Brezmažežne na Placuti.

Na sporedu je orkester pod vodstvom g. Maksa Dehenjaka; oktet S.K.P.D. »Planika« pod vodstvom g. F. Valentiniča in duet s harmoniko pod vodstvom g. Darka Klanjščka.

za kritje občinskih proračunov iz leta v leto dajala odmovina socializma Sovjetska zveza, odnosno kaka Titovina. Žalostno je pri vsem le to, da je do sedaj pri vsakokratnih volitvah določeno število nerazgledanih, odnosno zaslepljenih ljudi ponavljalo isto napako v korist in podporo zagovornikom najhujšega tiranstva v človeški zgodovini — komunistom, ki bi v primeru volilnega poraza po vsem kraškem podeželju kmalu skopneli. To so tiste nepremišljene injekcije, ki drže pri življenju partijo in vso njeno časnikarsko reklamo, ki je pri ustvarjanju javnega mnenja hotela obdržati absoluten monopol. Slednji pa se je začel neizprosno rušiti, kakor hitro so začeli rasti uspehi SL, ki je v naši občini že 1949 l. odločno potolkla komunistično OF in to brez vsakih sredstev in skoro brez vsake organizirane propagande.

Sedaj, ko so naši ljudje tudi v zgoniški občini vedno odločnejši in povezani, pa se od časa do časa utegne pripetiti, da bodo kom. dopisniki pustili svoje občinske glasnike na cedilu. Podobno se je zgodilo med predzadnjim obč. zasedanjem, ko je bila na dnevnem redu resolucija naših svetovalec o Vzhodni Evropi. Tu je bil bojkot kom. dopisnikov totalen. Seveda je bila ta preračunana abstinenca le znak komunistične onemoglosti in moralnega poraza. Komunistični župan si je v svoji naivnosti predstavljal, da bo glas naše opozicije po preizkušnih receptih zadušil, pa se je s svojimi »strokovnjaki« vred temeljito ušel. Resolucija je šla v svet, kljub temu, da sta jo »Delo« in »Primorski« namenoma prezrla.

Komunistična uprava pa je z javnim glasovanjem prav tako javno dokazala, da je na strani tistih, ki so madžarske delavce in kmete zverinsko pobijali, da odrka milijonom ljudi najsvetejšo pravico do svobode, ki jo za afriške črnce v isti sapi hinavsko zahteva edino zato, da bi tudi tem zavladala še neprimerno hujša komunistična sužnost in beračija. Zato gre našim pogumnim svetovalcem za dvojno moralno zmago nad komunisti še enkrat globoko priznanje. Vsi občani pa, ki imajo še količkaj treznosti in ki jih spomin ne zapušča, naj vsaj pri prihodnjih volitvah svojo prejšnjo zablodo popravijo. Kom. obč. uprava nima več nikake moralne pravice, da zastopa poštene ljudi, še najmanj pa naše delavce in kmete, saj se je javno umazala s tem, da je podprla tiste, ki so delavce morili, kar bi gotovo storila tudi v primeru, ko bi šlo za kožo slovenskih ljudi.

Sprememba naslova

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča, da se je preselil v nove prostore v ulici F. Filzi 8/I.

Uradne ure so vsak dan od 18. do 19. ure razen ob sobotah in nedeljah. Telefon 37808.

Iz Beneške Slovenije

Kakor pri vas v Gorici in Trstu, tako smo tudi v Vidnu imeli v nedeljo 20. januarja, med osmino za cerkveno edinost, v veliki cerkvi »Tempio Ossario« slovesno službo božjo v slovansko-bizantinskem obredu. Služba božja se je začela ob 5½ popoldne, vodili so jo duhovniki iz rimskega zavoda »Russicum«, peli so pa bogoslovci videmskega semenišča. Kljub velikemu mrazu se je udeležilo službe božje izredno veliko število vernikov in še veliko več bi jih bilo, če bi za to vedeli po deželi, zlasti pa po naših dolinah. Ne vemo, zakaj se vse vrši tako na tihem, brez hrupa, medtem ko ta izredna služba božja, ki se v Vidnu ponavlja že več let, vselej napravi na vernike globok vtis in zbujajo spomin na ločene brate.

Iz Ekvadorja je prišla žalostna novica o nenadni smrti beneškega Slovence, misijonskega brata Marija Deganija. Rojen v Dolenjem Brnasu je izredno nadarjeni fant študiral gimnazijo pri jožefineci patra Murialda v Turinu. Po očetovi smrti je moral skrbeti za mamno vdovo; istočasno je študiral elektrotehniko na padovanski univerzi in se vztrajeval edino s poukom. Ker to ni zadostovalo, je zapustil univerzo in prosil misijonarje gori omenjenega reda, da bi ga vzeli kot pomočnika v kaki misijonski deželi, oziroma kot misijonskega učitelja ali profesorja. Tako so ga pred par leti poslali v misijone med Indijanci v Ekvadorju. Bil je zelo goreč in podjeten misijonski pomočnik v pustih gorah Ekvadorja. V decembru prošlega leta se je v nekem kraju razpasla tako huda nalezljiva bolezen, da ondotni zdravnik ni hotel iti med prizadete Indijance, da bi jih zdravil s posebnimi injekcijami. Po-

nudil se je za to mladi Mario, zajahal konja in brodil skozi valove zelo nevarne reke. Deroča voda pa je bila premočna, spodnesla je konja in Marija ter ju zavlekla daleč naprej. Misijonarjem se je posrečilo rešiti vsaj mrtvo truplo ubogega fanta. Tragična smrt gorečega pomočnika je globoko presunila nele misijonarje, ampak še posebno Indijance, za katere se je vedno žrtvoval in končno tudi življenje dal za nje. Pa tudi pri nas, saj po Nadiški dolini so vsi poznali izredno pridnega in nadarjenega fanta je njega mučeniška smrt napravila globok vtis. Materi vdovi naj bo v tolažbo misel, da je nje edini sin umrl kot mučenik ljubezni do bližnjega in da ji bo v veliko pomoč iz nebes.

R A Z N O

Porajanje združene Evrope

V belgijski prestolnici so zborovali zunanji ministri Italije, Francije, Zahodne Nemčije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga, da bi se sporazumeli o dokončni sestavi pogodb o Euratomu in skupnem evropskem tržišču. Pri pogodbah o Euratomu ni bilo posebnih težav. To bo povsem nova ustanova, pri kateri ne bodo oškodovani posebni interesi nobene države, in je zato pogodba o Euratomu v bistvu končana ter sprejeta. Težave pa so nastale pri pogodbah o skupnem evropskem tržišču. Francija in Italija bi radi čimbolj zaščitili svoje kmetijstvo v okviru bodočega skupnega evropskega trga in tu se interesi križajo. Francozi so stavili za svoj pristop tudi pogoj, da mora evropsko tržišče vključevati francosko Severno Afriko, to je Alžir, kar bi seveda prineslo ostalim evropskim državam samo nevšečnosti. O stala nesoglasja so v glavnem izgledila, ti točki pa bodo obravnavali zunanji ministri na novem sestanku, ki bo 4. februarja v belgijski prestolnici. Predsednik francoske vlade Mollet je predlagal celo sestanek ministrskih predsednikov šestih evropskih držav.

Nova Evropa ima torej velike porodne krče, kar je bilo pri tako važni zadevi tudi pričakovati. Če se hoče Evropa kot celota rešiti in še kaj pomeniti v modernem svetu, se bodo morale posamezne države odpovedati posebnim koristim v prid skupnosti. Upajmo, da lahko računamo na zmago pameti in pogledov v daljšo bodočnost.

Iz nesrečne Madžarske

Moskovski prefekt v Budimpešti, kot imenujejo Kadarja, zvesto izpolnjuje ukaz, ki jih dohva iz Kremlja. Tako je dal obsoditi na smrt in obesiti znanega voditelja madžarskega upora Dudasa in njegovega glavnega sodelavca Szaba. Madžarska vlada je dalje odredila razpust Zdrženj madžarskih novinarjev in pisateljev, ki sta igrali važno vlogo pri oktobrski revoluciji. Iz zahodnih držav se vračajo na Madžarsko nekateri begunci. Pripomniti je treba, da so pribežali na Zahod dvojni madžarski begunci. Med revolucijo so zbežali ljudje, ki so sodelovali s komunistično Rakoszyjevo vlado; ko so Sovjeti revolucijo zadušili, pa so bežali protikomunistični uporniki. Prvi seveda nimajo razloga, da ostanejo na Zahodu, ker so doma na oblasti spet komunisti pod sovjetskimi varstvom in se zato lahko vrnejo.

Strojepisje v javnih aktih

Poslanci so te dni prejeli od ministrskega predsednika Segnija osnutek zakona o strojepisnih javnih aktih. Doslej je veljal predpis, da morajo biti vsi državni in javni akti in vse notarske listine pisane na roko, da bi tako bila izključena vsaka potvorba, kar pa je postalo nesprejemljivo z ozirom na današnjo moderno tehniko. Po dolgih in natančnih preizkušnjah izvršenih s posebnimi strojepisnimi trakovi, ki zagotavljajo popolno ohranitev pisave za dolgo dobo, je končno minister Segni izdal zakon, da se bodo lahko tudi državni uradi posluževali strojepisja za svoje akte, le da bodo morali pri tem rabiti svojevrsten strojepisni trak.

Dvoboj med rimsko in milansko TV

V teh dneh je italijanska televizija dosegla 450 tisoč naročnikov. Ni veliko, če jih primerjamo s pet in pol milijoni britanskih naročnikov, če pa pomislimo, da v Italiji pred tremi leti ni bilo niti enega televizijskega sprejemnika, je to število že izdatno. Italijanska televizija je še vedno monopolizirana v rokah samo ene dru-

žbe milanske RAI. Prve dni februarja bo italijanska televizija začela sprejemati tudi reklamne oglase s slikami, kar ji bo prineslo 1 milijon dobička vsako minuto, deset milijonov vsak večer.

Milanski in turinski televizijski oddajni postaji se bo čez nekaj mesecev pridružila ogromna rimska televizijska postaja, imenovana »Città della RAI-TV«. Na velikem Clodijevem trgu zavzema 13 tisoč kv. metrov prostornine. Na tem prostoru so sezidali 4 velikanske palače, ki bodo prvi čas le deloma zasedene. Vse je zgrajeno v najmodernejšem slogu in z najmodernejšimi aparati in bo največja televizijska oddajna postaja v Evropi. Verjetno jo bodo otvorili prve dni julija. Toda že sedaj se bije med zainteresiranimi hud boj za prvenstvo in vsak ima v načrtu nove zanimive igre, kakor je bila dosedanja »Pusti ali podvoji«. Tako vidimo, da noben napredek ni brez konkurence in da le močnejši in spretnejši zmaga. — Tako je tudi prav.

Tobak

je prišel iz Srednje in Južne Amerike. Prinesli so ga Španci od tam in sicer tobačno seme. V naše slovenske kraje so ga zanesli vojaki za časa cesarice Marije Terizije, ki je skrbela, da so imeli bojovniki vedno zadosti »božje travičice«.

LISTNICA UPRAVE

Na željo številnih naročnikov izraženo v odgovorih na anketo smo določili letno in polletno naročnino KG takole: letno 1500 L, polletno 800. Za inozemstvo celoletno 2500 lir oziroma pet dolarjev. Posamezna številka ostane 30 lir. Onim, ki so plačali več, preostanek vračunamo med naročnino za prihodnje leto 1958.

Nekaterim se zdi naročnina visoka. Tem povemo, da nam je ob sedanjih draginjah ni mogoče nastaviti niže. Če se bo gospodarski položaj izboljšal, bomo tudi mi naročnino znižali.

*

Vse č. dušne pastirje prosimo, da nam zbirko tiskovne nedelje pošljejo najkasneje do 10. februarja, da pripravimo poročilo.

OBVESTILA

UPRAVA »Katoliškega glasa« ima na prodaj nekaj izvodov Koledarja Svob. Slovenije za leto 1957.

ZBORNİK KRALJESTVO BOŽJE, ki so ga mnogi s tolikim veseljem kupovali, dobite sedaj tudi v Katol. knjigarni v Gorici; naročiti ga morete tudi na naši upravi.

REVIIJA »MLADIKA«. Kakor smo že poročali, je v pripravi prva dvojna številka tržaško-goriške revije »Mladika«. Nadomestila bo sedanjo »Vero in doma«. Sodelujejo v nji vsi naši goriški in tržaški književniki.

Sedež uredništva in uprave je v Trstu, ul. Trento, 2.

DAROVİ ZA SLOV. SIROTIŠČE: N. N. Gorica ob priliki srebrne poroke 5000; M. M. Gorica 2000; ga. Pavla Klanjšček, Pevma 500 lir.

Vsem se iskreno zahvaljujemo ter obljublamo, da se jih bomo spominjali v molitvi.

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Agenzia "ELLO"

Via Mameli 8 - Telefon 52-65

GORICA

VAM PRESKRBI vsakovrstne dokumente, potne liste in konzularne vizume; SEŠTAVLJA prošnje in prijave; POSREĐUJE v prevoznistvu in splošnih kupcijah.

URNIK 9-12 in 15-18

Ob sobotah popoldne in praznikih zaprto.

PRIZOR IZ JALENOVE IGRE »SRENJA«, KI SO JO IGRALI ŠTEVERJANCI V GORICI IN DOBERDOBU

Sv. Križ

Kulturni večer preteklo nedelje smo posvetili katoliškemu tisku. Gospod župnik je v uvodni besedi poudaril pomen dobrega tiska, nakar je upravnica KG gđe. Zora Piščančeva imela govor, v katerem je posebej pokazala življenje in delo pri KG. Nato sta dve dijakinji brali dva lepa odlomka iz slovenskih pisateljev. Ob koncu je bil še poučen film o tisku v Ameriki ter srečolov, ki je menda vsakemu kaj prinesel. Ko smo se razhajali, smo bili bogatejši na spoznanju, kako nam je potreben dober tisk.

Boršt

V nedeljo 27. januarja je pri nas gostovala dramska skupina Marijinih družbenic iz Trsta. V najlepših slikah, v ganljivih prizorih, so v polni dvorani številnemu občinstvu podale trodejanko »Ljubezen zmaga«. Z odličnim nastopom in mojstrsko uglasjenim igranjem se je ob koncu marsikateremu porosilo oko od ganotja.

Srčna hvala vseh igralski družbi, posebno naši priljubljeni in hvalevredni ter vedno dobrodošli g. Stani Oficiji. Iskrena želja vseh Borštanov je, da bi se kmalu spet videli in uživali skupno veselje v naših prelepih slov. dramskih prireditvah. Bog vas živi, drage igralko in na veselo svidenje na pustni večer! Se priporočamo!

Gledalka

Zgonik

Kdor je kdaj prisostvoval sejam podeželskih obč. svetov, je lahko opazil, s kakšno vnemo in točnostjo posejajo te seje prav komunistični dopisniki in kako so pri »progresivnih« občinskih upravah zainteresirani. Posebno v onih vaseh, kjer so se duhovi že davno ločili in kjer je kmalu po znanem dogodku iz l. 1948 na komunističnem političnem poprišču nastalo mrtvilo, je postala občina njihova edina javna tribuna. Tu se komunistični prvaki smatrajo za edino poklicane upravitelje, kakor da bi jim denarna nakazila

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!